

Fertő-hansági kalandozás – Természeti értékek és épített örökség

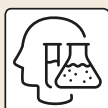
A Fertő tó és a Hanság vidéke bővelkedik látnivalókban. E feladatok a fertőrákosi kőfejtőn, a nagycenki kastély folyosóin és a húség városán kísérik végig. Utatok során tanulhattok többek között a tavak létrejöttéről és a mocsarokról is. Képzelt kirándulások egy virtuális sétával ér véget, ahol bejárhatjátok a Fertő tó környékét!

A Fertő tó MF

A Fertő tó medencéjét jelenlegi ismereteink szerint a szél hozta létre körülbelül 20 000 évvel ezelőtt, a jégkorszak végén. Ez ugyan idősnek tűnik, azonban a Föld legidősebb tava, amelyik egyben a legmélyebb is, 25-30 millió éves.

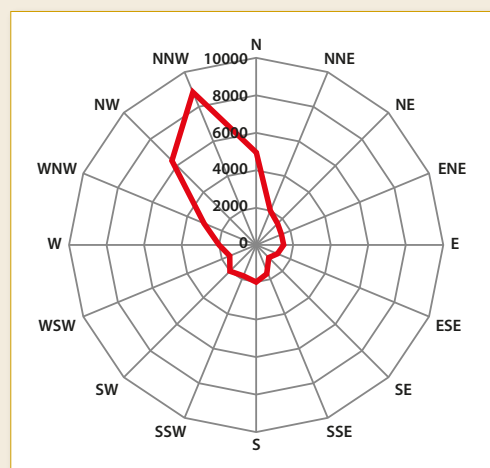
Hasonlítsátok össze a Fertő tavat Európa legnagyobb, illetve a Föld legidősebb tavával!

A szélfúttá tómedence MF

Magyarországon nehéz uralkodó szélirányról beszélni. A Fertő tó környékén mégis van egy jellemző szélirány.

Állapítsátok meg a grafikonról, hogy melyik a térség legjellemzőbb széliránya!

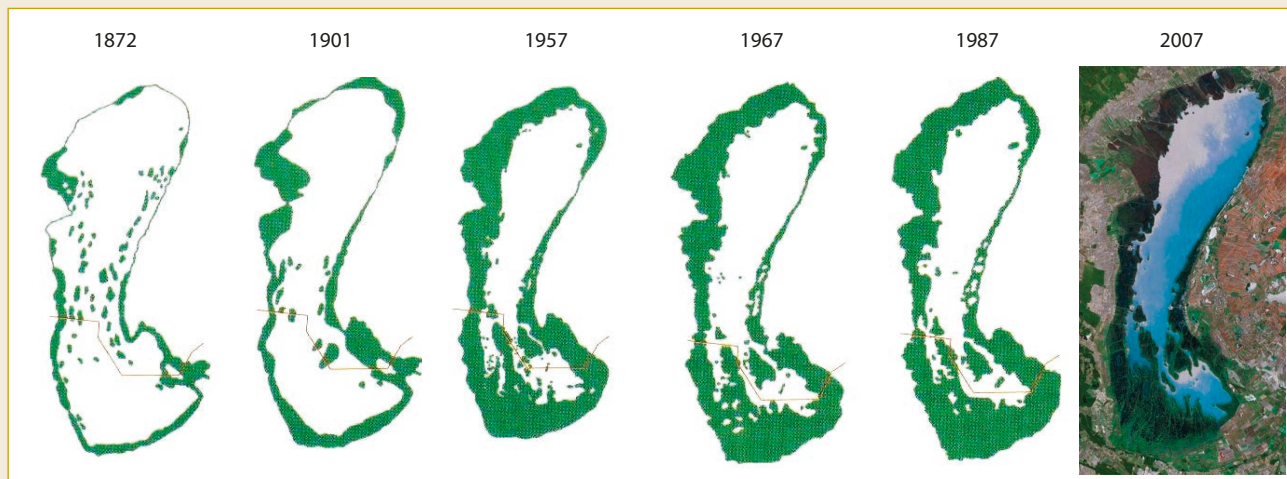
Nádrengeteg MF

A képen a nád (zöld) és a vízfelület (fehér) arányát mutatja a Fertő tavon az 1872-es, 1901-es, 1957-es, 1967-es és 2007-es állapot szerint.

Milyen folyamat figyelhető meg?

A tó mely részein jelentkezik hangsúlyosabban ez a jelenség?

Milyen hatással van a folyamat a madárvilágra, illetve a vízminőségre?

Turistákat a bányába!

MF

A fertőrákosi mészkőbánya miocén kori mészkövet rejt. A képen látható barlangok szerepelnek a Kőszívű ember fiainak filmváltozatában is. **QR 1**

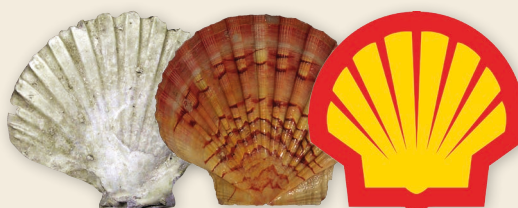

QR 1

Mi a kapcsolat a mészkő és egy benzinkút között? MF

A miocén korú lajtmészkőben Fertőrákosen rengeteg fésűkagylót találhatunk. Ezzel kapcsolatban találtok feladatokat a munkafüzetben.

Hany Istók MF

A mai Hanság területe vizenyős volt. Területén kisebb-nagyobb tavak helyezkedtek el. A legnagyobb a Király-tó volt. A Fertő és a Hanság ingadozó vízállása évszázadokon át sok problémát okozott a mezőgazdaságban. Éppen ezért már a 17. században tervek születtek a térség lecsapolására, melyek később meg is valósultak.

Készítsetek előadást, amelyben beszéljétek a következő kérdésekről:

- Milyen szerepük van a mocsaraknak a természet és az ember szempontjából?
- Mekkora volt hazánk lápborítása a középkorban?
- Mekkora a mocsárborítás jelenleg?
- Mikor, miért és hogyan csapolták le őket?
- Hogyan lehet rehabilitálni a lecsapolt területeket?
- Miért szükséges őket helyreállítani?
- Mutassatok be sikeres példákat Magyarországon!

Mocsári rejtélyek MF

A „tollundi férfi” a legszebb természetesen konzerválódott, kb. 8000 éves mocsári múmialelet (*bog body*). Megállapították, hogy utoljára kását fogyasztott, ami vadon termő bogyókból és magvakból készült.

Nézzetek utána csoportokban, milyen ehető növények és állatok lehettek a valamikori hansági lápvidéken!

A balfi gyógyvíz MF

Ahogy az egész Kárpát-medence, úgy a Fertő-Hanság is gazdag gyógyvizekben. A balfi gyógyvizet nemcsak fürdőzésre használják, ásványvízként is palackozzák.

Hasonlítsátok össze a palackozott balfi ásványvíz összetételét karsztvízzel és más ásványvizekkel!

Hideg-meleg MF

A geotermikus gradiens megmutatja, hogy milyen gyorsan emelkedik a hőmérséklet a felszín alatt. A balfi ásványvizet 12-35 méter mélységből termelik ki.

Magyarországon a geotermikus gradiens értéke átlagosan 5 °C 100 méterenként.

Ez vajon hideg vagy meleg gyógyvizet eredményez?

Hasonlítsátok össze a meleg- és hidegvízű források hatásait!

Sopron MF

Mit jelent a címer latin jelmondata?

Készítsetek gondolattérképet arról, milyen előnyei és hátrányai vannak Sopron határmenti fekvésének!

Páneurópai piknik MF

Az 1989-es páneurópai piknik a szocialista tömb felbomlásához és a tagországok rendszerváltásaihoz vezető, fontos esemény volt. A következő QR-kódok mögött több forrásból is tájékozódhattok az eseményekről. **QR 2-6**

Játsszátok el az osztállyal azt, hogy a történések évfordulójára emlékezve egy kerekasztal-beszélgetést tartotok! Találjatok ki személyeket, akik akkor ott voltak a helyszínen, és most elmesélik a történeteket!

A következő szereplők szempontjából dolgozzátok ki a történetét: egy korabeli magyar politikus, rendezvényen résztvevő kelet-német turista, újságíró és egy sajtónak dolgozó fotós!

Mindegyik szereplő készüljön fel a beszédjére! A politikus írjon beszédet, amit akkor előadott! A kelet-német turista írjon beszámolót róla! Az újságíró mutasson régi újságcikkeket (arcanum.hu)! A fotós pedig gyűjtsön képeket az eseményről (fortepan.hu)!

QR 2

QR 3

QR 4

QR 5

QR 6

A nagyecenki kastély

MF

Fertő-Hanság egyik híres kastélya Nagyecenken található.

Melyik családnak volt a tulajdona? Ki nevelkedett fel itt?

Képzeljétek el, hogy milyen lehetett volna a gyerekkorod 19. századi arisztokrataként! Írjatok levelet, ahol elmeséletek azt, hogy telnek a napjaitok! Hogyan tanultok, milyenek a születek, hová jártok kirándulni, mit csináltok a szabadidőtökben?

Talányos tavi tekergés

 Nezsider
(Neusiedl am See)

 Pártfalu
(Podersdorf am See)

Kedves Kiránduló!

A Fertő tó környékére érve biztosan tapasztalod, hogy a természeti környezet és a történelmi múlt egyszerre nyújtanak felfrissülést és lehetőséget a mindennapok felgyorsuló világából való rövid kizökkenésre. A tavat körbejárhatod autóval, kerékpárral, de tehetsz akár egy virtuális sétát is a következő feladatok segítségével. Minden feladat megoldása után jutalmat kapsz, melyet a legvégén felhasználhatsz. A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg, azonban a piros keretben találhatóat hagyd utoljára! Kellemes baranokolást! Minden betű fontos lehet...

 Ruszt
(Rust)

Fertőmeggyes
(Mörbisch am See)

 Fertőrákos

 Mosonbánfalva
(Apetlon)

Fertőújlak

 Sopron

 Balf

 Nagyecnk

 Sarród

 Hegykő

 Fertőd

Magyarország

Ausztria